

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

ЖОБА

**«Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға арналған
логопедиялық ырғақ»**

Ойынтерапевтердің, мектепке дейінгі ұйымдардың, орта білім беру
ұйымдарының, түзету мектептерінің, оңалту орталықтарының, ПМПК
педагогтерінің біліктілігін арттыру курсының
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Дайындаған:

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

Астана қ., 2025

МАЗМҰНЫ

Бөлім 1.	Жалпы ережелер	3
Бөлім 2.	Глоссарий	4
Бөлім 3.	Бағдарламаның тақырыбы	5
Бөлім 4.	Бағдарламаның мақсаты, міндеті және күтілетін нәтижелері	5
Бөлім 5.	Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны	6
Бөлім 6.	Оқу процесін ұйымдастыру	9
Бөлім 7.	Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету	10
Бөлім 8.	Оқу нәтижелерін бағалау	10
Бөлім 9.	Курстан кейінгі сүйемелдеу	11
Бөлім 10.	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	11
Қосымша 1	Қорытынды жұмыстарды бағалау критерийлері	13

1- бөлім. Жалпы ережелер.

Бағдарлама логопедтердің, мектепке дейінгі ұйымдардың, түзету мектептерінің, оңалту орталықтарының, ПМПК педагогтарының кәсіби қиындықтары мен қажеттіліктерін зерттеу арқылы анықталған неғұрлым талап етілетін білім кешенін қамтиды. Педагог кадрларды қайта даярлау курсының жұмыс оқу жоспары нормативтік-құқықтық актілердің ережелері мен талаптары негізінде әзірленді:

-Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III «Білім туралы» Заңы,

-«Білім берудің барлық деңгейлеріндегі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» бұйрығы,

-Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2023 жылғы 24 қазандағы № 544 және Қазақстан Республикасы Білім министрінің 2023 жылғы 24 қазандағы № 322 Бірлескен бұйрығы,

-"Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы №175 бұйрығы,

- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2009 жылғы 13 шілдедегі № 338 бұйрығы. "Педагог лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2009 жылғы 17 тамызда № 5750 болып тіркелді,

-"Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген адамдар лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 31 наурыздағы № 121 2009 жылғы 13 шілдедегі № 338 бұйрығы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 4 сәуірде № 27394 болып тіркелді.

Логопедиялық ритмика – тіл, музыка мен дене жаттығулары, қимыл-қозғалыстары көмегімен іске асырылатын емдік ритмиканың құрама бөлімі болып табылады. Тіл кемістігін түзетудегі логоритмикалық әсердің маңызы зор. Логопедиялық ритмика – жалпы тонусқа, моторикаға, көңіл-күйге әсер етеді, ол орталық жүйке жүйесінің нерв процестерінің қозғалысын жаттықтыруға мүмкіндік береді, ми қабатын белсендіреді. Қазіргі кезде түрлі дәрежедегі тіл кемістіктерінің көбеюі – шешімі табылмай келе жатқан өзекті мәселеге айналып отыр. Тіл – қарым-қатынас құралы болғандықтан, бұл жағдайда тіл кемістіктері бар балаларда көптеген қиындықтар туындайды. Әр жастағы балаларда сөйлеу

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

тілінің әр түрлі бұзылыстары кездеседі. Олардың ішінде ең көп таралған түрі – дыбыс айту кемшіліктері. Мұндай кемшіліктер өз бетінше кемістік ретінде де, сөйлеу тілінің басқа, күрделі бұзылыстарының құрамында болуы да мүмкін. Логоритмикалық сабақтарда балалар әнді тыңдау арқылы ырғақты сезінуге, кеудемен терең тыныс алуға үйренеді. Еркін тыныс ырғаққа, әуенге сай қимыл-қозғалыстар жасауға негізгі себеп болатыны сөзсіз. Әннің әуенін бірнеше рет музыкалық аспаппен ойнап, тыңдата отырып, әуенін айтып музыканың биіктігін, жоғары-төмендігін, әсемдігін сезінеді. Бірте-бірте әнді музыкалық аспаппен сүйемелдей отырып, бала сөзді, ырғақты, әуенді меңгеріп, кеудемен терең, толық демала отырып, музыкаға аясында сөздерін анық айтуға және ырғаққа сай, еркін қимыл-қозғалыстар жасауға үйренеді. Ең бастысы, күнделікті қарым-қатынас кезіндегі сөйлеу қорқынышынан арылады. Өздеріне деген сенім мен еркіндік пайда болады.

Логопедиялық ырғақ технологиясын қолдану арқылы өткізілетін коррекциялық сабақтар балаларға әлеуметтік мінез-құлықтың қажетті формалары мен дағдыларын береді және оларды отбасылық ортада жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Әзірленген білім беру бағдарламасы (ББ) логопедиялық ырғақ саласындағы теориялық және практикалық білімді нығайтуға көмектеседі. Бұл оқу бағдарламасы инклюзивті ортада ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істейтін педагогтерге ұсынылады.

2 - бөлім. Глоссарий.

Логопедиялық ритмика – тіл, музыка мен дене жаттығулары, қимыл-қозғалыстары көмегімен іске асырылатын емдік ритмиканың құрама бөлімі

Арнайы педагогика – педагогикалық білімнің құрамдас бір бөлігі болғанына қарамастан, көлемді ғылым саласы (латын тілінен аударғанда *specialis* – туыс, түр) деген мағынаны береді. Нақты түрдегі қабылданған анықтамасы, арнайы педагогика – мүмкіндігі шектеулі тұлғаларға арнайы білім берудің теориясы мен технологиясын зерттейтін ғылым.

Сөйлеудің жалпы дамымауы - есту және ойлау қабілеті қалыпты дамыған балаларда мағыналық және даралықпен байланысты сөйлеу композициясының компоненттерінің бұзылуынан туындаған күрделі тіл тапшылығының бір түрі. Жалпы сөйлеу тілінің дамымауы алалия, афазия, ринолалия, дизартрия сияқты күрделі сөйлеу патологияларында да байқалады. Жалпы сөйлеу тілінің құрылымын, оның себептерін, бірінші және екінші кемістіктердің сәйкестігін дұрыс түсініп, балаларды арнайы мекемелерге жатқызып, кемістікті түзетудің дұрыс және тиімді жолдарын таңдай білу маңызды.

Инклюзивті білім беру (ағылш. *inclusion*-білім беруді, бірлесіп оқытуды қамтитын қосу) - қолда бар физикалық, зияткерлік, әлеуметтік, эмоционалдық,

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

тілдік және басқа да ерекшеліктеріне қарамастан, әрбір адамға жалпы білім беру мекемелерінде оқуға мүмкіндік берілетін оқыту нысаны.

Коррекция – (лат. correction – түзеу) – балалардың психикалық және дене дамуының кемшіліктерін түзетуге немесе оның салдарын жеңілдетуге бағытталған педагогикалық шаралар жүйесі.

Психикалық дамуында тежелуі бар балалар – әдетте ұзақ уақытта әр түрлі себептегі науқастар салдарынан, түрлі созылмалы аурулардан, туа біткен және жүре пайда болған соматикалық жүйедегі ақаулардан, балалар неврозынан жапа шеккендер. Психикалық тежелген балаларды жан-жақты зерттеу 1960 жылдардан басталды: осы жылдары енгізілген міндетті орта білім беру жүйесіндегі өзгерістер, жалпы білім беретін мектептердің бағдарламаларының күрделенуі көптеген балалардың сабақ үлгерімін төмендетті. Тіптен кейбіреулері бағдарламаны игере алмайды, білім сапасы төмендей бастады.

3- бөлім. Бағдарламаның тақырыбы.

Қазіргі уақытта инклюзивті қоғам саласындағы педагогтердің, мектепке дейінгі ұйымдар педагогтерінің, оңалту орталықтарындағы логопедтердің, орта білім беру ұйымдары, түзету мектептері, ПМПК-ның негізгі міндеттері: білім беру ұйымдарында арнайы білім беруді реттейтін нормативтік құқықтық актілерді зерделеу; ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен логопедтердің жұмыс жасай білуі мен дағдылары; логоритмикада қолданылатын әдістермен танысу; әртүрлі бұзылулары бар балалардың ата-аналарына арналған кеңестер мен ұсыныстар.

Бағдарлама кәсіби қиындықтар мен қажеттіліктерді, инклюзивті қоғам саласындағы педагогтарды, мектепке дейінгі ұйымдардың, түзету мектептерінің педагогтарын, оңалту орталықтарының логопедтерді сұрау арқылы анықталатын ең сұранысқа ие білім кешенін ұсынады.

4- бөлім. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері.

Сөйлеу және қимыл-қозғалыс қабілеттері шектелген балалардың коммуникативті дағдыларын тиімді қалпына келтіру және дамыту мақсатында студенттерге логопедиялық ырғақ әдістерін қолдану бойынша терең білім мен дағдыларды беру. Мақсатқа жету үшін келесі міндеттер айқындалады:

Бағдарламаның негізгі мақсаттары:

- логоритмиканың негізгі ұғымдары мен тәсілдерін түсіну.
- сөйлеу моторикасы шектелген балалардың функционалдық деңгейі мен қажеттіліктерін бағалау әдістеріне үйрету.

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

- оңалту тәжірибесінде логоритмді тікелей қолдану бойынша практикалық сабақтар өткізу.

- Бағдарламаға қатысушылар арасында білім және тәжірибе алмасу ортасын құру.

- сөйлеу моторикасы шектелген балаларды оңалту саласындағы басқа мамандармен өзара әрекеттесуді ынталандыру.

5-бөлім. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны.

Бағдарлама мазмұны білім алушының алдына қойған мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес келетін кәсіби білім мен дағдыларды қалыптастырудың 4 модулін әзірлеуді қарастырады:

1) Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету.

2) Түрлі деңгейдегі жалпы сөйлеу тілі дамымаған балалармен түзету-тәрбие жұмысы аясындағы логопедиялық ырғақтар. Түрлі деңгейдегі сөйлеудің жалпы дамымауынан зардап шегетін балаларға арналған логопедиялық ырғақ сабақтарының мазмұны мен құрылымы.

3) Логопедиялық ырғақтардың негізгі міндеттері.

4) Саусақ гимнастикасы.

1- Модуль. Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету.

Бұл модульде педагогикалық кадрлардың ойынтерапиясы бойынша нормативтік-құқықтық құжаттарға талдау жасалады. Нормативтік-құқықтық актілердің негізгі ережелері мен талаптары, Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-ІІІ ҚРЗ, «Білім берудің барлық деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығы.

2-Модуль. Сөйлеу бұзылыстарынан зардап шегетін балалармен түзету-тәрбие жұмысы кешеніндегі логопедиялық ырғақтар. Түрлі деңгейдегі сөйлеудің жалпы дамымаған балаларға арналған логопедиялық ырғақ сабақтарының мазмұны мен құрылымы.

Әр түрлі деңгейдегі сөйлеудің жалпы дамымауының құрылымы мен белгілерімен таныстыру. Логопедиялық ырғақтардың құрылымымен және мазмұнымен таныстыру түзету және тәрбиелік әсер ету шаралар кешенінің маңызды буыны ретінде.

3-Модуль. Логопедиялық ырғақтардың негізгі міндеттері

Логопедиялық ырғақтарды қолдану арқылы жалпы сөйлеу тілі дамымаған балаларға әсер етудің негізгі міндеттерімен таныстыру. Логопедиялық ырғақ сабақтарының негізгі кезеңдерінің анықтамасы. Әртүрлі деңгейдегі сөйлеу тілінің жалпы дамымауы белгілері бар балаларды іріктеу критерийлерін анықтау (Көрсеткіш. Қарсы көрсеткіш)

4-Модуль. Саусақ жаттығулары.

Қолдың ұсақ моторикасын дамытуға және сөйлеумен сүйемелденетін қолдар мен саусақтардың қимылдарын үйлестіруге арналған саусақ жаттығуларының презентациясы.

Бағдарлама жоспары:

№	Сабақтың тақырыбы	Теориялық сабақтар	Практикалық жұмыс	Барлығы	Өткізу түрі
1	2	3	4	5	6
1-Модуль. Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету					
Оқытудың күтілетін нәтижелері: педагог кадрлардың кәсіби құзыреттілігін арттыру есебінен білім сапасын реттейтін мемлекеттік саясаттың негізгі бағыттарын білу.					
1.1	Қазақстан Республикасының білім мен ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы	2	2	4	Слайд-презентация
1.2	Арнайы білім беру ұйымдары түрлерінің қызметінің үлгілік қағидалары	2	2	4	Слайд-презентация
Барлығы:		8 сағ			
2-Модуль. Сөйлеу бұзылыстарынан зардап шегетін балалармен түзету-тәрбие жұмысы кешеніндегі логопедиялық ырғақтар.Түрлі деңгейдегі сөйлеудің жалпы дамымағаны бар балаларға арналған логопедиялық ырғақ сабақтарының мазмұны мен құрылымы.					
Оқытудың күтілетін нәтижелері: Логопедиялық ырғақ туралы білімдерін көрсетеді. Логопедиялық ырғақтардың әдістері мен тәсілдерін біледі. Логопедиялық ырғақ бойынша жұмыста сөйлеу материалын дұрыс қолдануды біледі.Логопедиялық					

ырғақтардың заманауи үлгісі бойынша жұмыс бағдарламасын зерттейді.					
2.1	Логопедиялық ырғақтардың пайда болу тарихын біледі. Логопедиялық ритмнің әдістері мен тәсілдерін анықтайды.	2	1	3	Слайд-презентация
2.2	Логопедиялық ырғақтық жұмыста сөйлеу материалын қолдануды біледі. Логоритмиканы жүргізу әдістемесін біледі	2	2	4	Сұрақ-жауап
2.3	Логоритмиканың қазіргі моделі туралы білімдерін көрсетеді Сөйлеу қозғалыс жаттығуларын қолдану бойынша білімдерін көрсетеді	2	2	4	Слайд-презентация
Барлығы:		11 сағ			
3- Модуль. Логопедиялық ырғақтардың негізгі міндеттері.					
Оқытудың күтілетін нәтижелері: Логопедиялық ырғақ сабақтарының негізгі мақсаттары мен кезеңдерін анықтайды. Логопедиялық ырғақ сабақтарына балаларды таңдау критерийлерін (көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер) анықтай алады.					
3.1	Логоритмика сабақтарының мақсаттарын біледі.	4	3	7	Слайд-презентация
3.2	Логоритмика сабақтарының негізгі кезеңдерін анықтайды.	4	3	7	Сұрақ-жауап
3.3	Логоритмика сабағына балаларды таңдау критерийлерін анықтайды (Көрсеткіштер. Қарсы көрсеткіштер)	4	3	7	Слайд-презентация
3.4	Педагогикалық құралдар арқылы логопед бір жағынан дұрыс сөйлеу дағдысын, екінші жағынан үйлесімді дамыған, толыққанды тұлғаны тәрбиелейтінін біледі.	4	3	7	Слайд-презентация
Барлығы:		28 сағ			
4-Модуль. Саусақ жаттығулары					
Оқытудың күтілетін нәтижелері: Саусақтарға арналған саусақ жаттығуларын, сондай-ақ арнайы таңдалған музыкаға орындалатын қимыл-қозғалыс және ырғақ кешендерін зерттейді.					
4.1	Тыныс алуды дамыту жаттығуларын көрсетеді	4	3	7	Слайд-презентация
4.2	Саусақ жаттығуларын көрсетеді	4	3	7	Сұрақ-жауап

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

4.3	Аяқ қозғалысын үйлестіру жаттығуларын көрсетеді	4	3	7	Слайд-презентация
4.4	Жалпы моториканы үйлестіруге арналған жаттығуларды көрсетеді	4	3	7	Слайд-презентация
Барлығы:		28сағ			
Жобаны қорғау		3			
Қорытынды тестілеу		2			
Барлығы:		80 сағ			

6- Бөлім. Оқу процесін ұйымдастыру

Біліктілікті арттыру курстары білім беру бағдарламаларын әзірлеуді, келісуді және бекітуді, сондай-ақ педагогтердің қызметін курстан кейінгі сүйемелдеуді және білім беру бағдарламаларының тиімділігіне мониторингті, біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру мен өткізуді регламенттейтін Ережеге сәйкес ұйымдастырылады:

1) еңбек қызметінен қол үзбей (оның ішінде қашықтықтан оқыту тәсілімен);

2) жалақысын сақтай отырып, еңбек қызметінен қол үзіп (оның ішінде қашықтықтан оқыту тәсілімен);

3) аралас (қашықтықтан оқытуды қолдана отырып, күндізгі).

Курсты өткізу кезеңінде жеке дәрістер оқуға және практикалық сабақтарды жүргізуге ұйым әдіскерлерді, педагогтарды, білім беру ұйымдарының басшыларын, практикаларды, өндірістік кәсіпорындардың мамандарын, өңірлік кәсіпкерлер палаталарының, жұмыс берушілер қауымдастықтарының өкілдерін тартады.

Оқу процесі оқу жоспарымен, жылдық кестемен, ұйымның сабақ кестесімен реттеледі.

Курстың ұзақтығы: 80 сағат

Біліктілікті арттыру курсының оқу процесін ұйымдастыру шарттары:

1) белгіленген оқу жоспарына, сабақ кестесіне сәйкес оқуға;

2) оқу тәртібі мен мінез-құлық нормаларын сақтауға, оның ішінде профессор-оқытушылар құрамына және басқа да білім алушыларға құрмет көрсетуге, олардың ар-намысы мен қадір-қасиетіне қол сұғпауға;

3) біліктілікті арттыру курсының кестесіне сәйкес барлық сабақтардың кемінде 80% - қатысуға;

4) алынған ең жоғары балдың кемінде 50% көлемінде қорытынды тестілеуден өтуге міндетті.

7-бөлім. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету әдістемелік ұсынымдардың мынадай құрылымын қамтиды:

1) дәріс кешені:

- дәріс тезистері
- иллюстрациялық материал
- әдебиет
- бақылау сұрақтары (кері байланыс).

2) практикалық сабақтар:

- мақсат
- оқыту міндеттері
- тақырыптың негізгі сұрақтары
- түпкілікті нәтижелерге қол жеткізу үшін оқытудың негізгі нысандары/әдістері/технологиялары

- әдебиет
- бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

3) өзіндік жұмыс:

- тапсырмалар
- орындау/ бағалау нысаны (реферат, презентация, тапсырмалар, тесттер,
- тапсыру мерзімі
- әдебиет
- бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

8- бөлім. Оқу нәтижелерін бағалау

Оқыту нәтижелерін бағалау жобаны қорғау, тестілеу нысанында жүргізіледі (1-қосымша).

Жобаны қорғау жеке жұмыс түрінде өтеді. Әр тыңдаушы өз жобасын дайындайды.

Өзіндік жұмыс барысында тыңдаушылар қызметті жоспарлауды, ұйымдастыруды және талдауды көздейтін жеке тапсырманы орындайды.

Қорытынды тестілеу біліктілікті арттыру курстары бағдарламасының мазмұны бойынша сұрақтарға жауаптарды қамтиды. Қорытынды тестілеу үшін ең жоғары балл - 100 балл, ең аз - 50 балл.

50 және одан көп балл алған тыңдаушыға сертификат беріледі. Әйтпесе, біліктілікті арттыру курсы тыңдау туралы анықтама беріледі.

Сертификат алмаған тыңдаушылардың мүмкіндігі бар:

- 1) жылына бір реттен артық емес білімді қайта бағалауға;
- 2) тыңдаушылардың келесі ағымымен білімді қайта бағалауға;

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

3) ағымдағы жыл ішінде дәлелді себептермен бір ағыннан екінші ағынға ауыстыруға құқылы.

4) растайтын құжаттарды ұсына отырып, дәлелді себеппен үзілген курсты аяқтауға құқылы.

Біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламасына сәйкес қорытынды бағалаудан сәтті өткен тыңдаушыларға тақырып пен сағат көлемі көрсетілген біліктілікті арттыру курстарының тақырыбы бойынша сертификат беріледі

9- бөлім. Курстан кейінгі сүйемелдеу

Курстан кейінгі сүйемелдеу білім беру бағдарламаларын әзірлеуді, келісуді және бекітуді, сондай-ақ педагогтердің қызметін курстан кейінгі сүйемелдеуді және білім беру бағдарламаларының тиімділігіне мониторингті, біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру мен өткізуді регламенттейтін ережеге сәйкес ұйымдастырылады.

Курстан кейінгі қолдаудың мазмұны біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларының мақсаттарымен, міндеттерімен және күтілетін нәтижелерімен анықталады.

Педагог қызметін курстан кейінгі сүйемелдеуді жүргізу нысандарына мыналар жатады:

1) тыңдаушыларға олардың педагогикалық, зерттеу және рефлексивті қызметінде әдістемелік, консультациялық көмек көрсету;

2) педагогикалық және зерттеу қызметінің нәтижелерін жариялауды дайындауда консультациялық көмек көрсету;

3) педагогтердің кәсіби қоғамдастықтарының жұмысын ұйымдастыру және қолдау, оның ішінде тәжірибе алмасу жөніндегі іс-шараларды (конкурстар, конференциялар, семинарлар, дөңгелек үстелдер және басқа да білім беру іс-шаралары) өткізу.

Курстан кейінгі сүйемелдеу нәтижелерін талдау және білім беру бағдарламаларының тиімділігіне мониторинг үш жылда кемінде 1 (бір) рет жүргізіледі.

10- бөлім. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер тізімі:

1. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-ІІІ Заңы;

2. «Қазақстан Республикасындағы Бала құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы №345 Заңы;

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

3. Бормыкова О.С. Коррекция речи и движения с музыкальным сопровождением. - СПб., 1999
4. Волкова Г.А. Логопедическая ритмика. - М., 2002.
5. Картушина М.Ю. Логоритмические занятия в детском саду. - М., 2003.
6. Шашкина Г.Р. Логопедическая ритмика для дошкольников с нарушениями речи: Учебник для студентов высших пед. учеб. заведений Г.Р. Шашкина. - М.: Академия, 2005.-192с
7. Шашкина Г.Р. Использование логоритмических средств в работе логопеда // Актуальные проблемы специальной педагогики. – М., 1999.
8. Воронова А.Е. Развитие и коррекция слухо-зрительно-двигательных координаций у дошкольников с нарушениями речи средствами музыкально-ритмической деятельности // Диагностика и коррекция трудностей развития у детей. – Иркутск, 2002.
9. Румянцева Е.Ю. О формировании чувства ритма в процессе логоритмического воздействия при устранении дизартрии у детей с церебральным параличом // Методы изучения и преодоления речевых расстройств. – СПб., 1994. – С. 52–60.

Қосымша әдебиеттер тізімі:

1. Л.А. Барсукова. Логопедия для учителей психологов и родителей. Ростов-на-Дону, Феникс, 2010.
2. Архипова Е.Ф. Стертая дизартрия у детей. – М.: АСТ: Астрель, 2007.
3. Лопатина Л.В. Индивидуальные особенности детей со стертой дизартрией по состоянию неречевых и речевых функций // Логопедия: методические традиции и новаторство / под ред. С.Н. Шаховской, Т.В. Волосовец. – М.; Воронеж, 2003.
4. Шанина Г.Е. Упражнения специального кинезиологического комплекса для восстановления межполушарного взаимодействия у детей и подростков. – М.: ВНИИФК, 1999.

Интернет-ресурсы

1. <https://lesnoy-zdorove.ru/blog/?logmessage>
2. <https://logocenter.info/logopedicheskij-massazh/>

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

3. **<https://doctorbersenev.ua/ru/services/metamernyy-massazh-artikulyatsionnogo-apparata/>**
4. **<https://doctorbersenev.ua/ru/services/metamernyy-massazh-artikulyatsionnogo-apparata/>**
5. **<https://logopedmaster.ru/taxonomy/term/110>**

Қорытынды жұмыстарды бағалау критерийлері

Өзіндік жұмысты бағалау критерийлері:

Курстың даму деңгейін анықтау үшін келесі параметрлер қолданылады:

- 1) оқытылатын модуль бойынша оқу материалының мазмұнын игеру;
- 2) зерттелетін материалды практикалық қолдану;
- 3) ақпаратты талдау және синтездеу;
- 5) қорытынды жасай білу.

Тыңдаушылардың өзіндік жұмысты орындау бойынша білімдерін бағалау балдарды бес балдық жүйеге ауыстыру арқылы жүзеге асырылады:

- 1) «Өте жақсы»: 9-10 балл (85-100%);
- 2) «Жақсы»: 7-8 балл (75-84%);
- 3) «қанағаттанарлық»: 5-6 балл (50 - 74%).

Жобаны бағалау критерийлері

Курстың даму деңгейін анықтау үшін келесі параметрлер қолданылады:

- 1) жобаның негіздемесі;
- 2) жобалық идеяның креативтілігі;
- 3) жобаны іске асыру жоспары;
- 4) алған білімдерін көрсету;
- 5) әлеуетті нәтижелілік.

Жобаның құрылымы

Бір жобалық тақырыпта 4-5 тыңдаушыдан тұратын топ жұмыс істейді. Әр топ өз жобасын дайындайды.

Жоба келесі құрылымдық элементтерден тұрады:

- 1) титул парағы (ұйымның атауы, әзірлеушінің Т.А. Ә., жылы, қаласы көрсетіледі).
- 2) Мазмұны (Кіріспе, Негізгі бөлім, қорытынды, қосымша).
- 3) кіріспе (таңдалған тақырыптың өзектілігі, жұмыстың мақсаттары мен міндеттері, негізгі проблеманы тұжырымдау және қысқаша сипаттау негіздемесі беріледі).
- 4) Негізгі бөлім (кіріспеде қойылған мәселе ашылады, қолда бар тиімді практиканың көздері мен материалдарында жобалық идея баяндалады, жобаны іске асырудың іс-қимылдары (кезеңдері) жоспарланады, жобаны бағалау критерийлері, көрсеткіштері, индикаторлары және оның болашақ дамытушы, оқытушы, қалыптастырушы әсері айқындалады.
- 5) қорытынды (жобаның тәуекелдері тіркеледі, жалпылау жасалады немесе зерттеу нәтижелерін нақты пайдалану бойынша практикалық ұсынымдар беріледі).
- 6) пайдаланылған көздердің тізімі.
- 7) қосымшалар (қажет болған жағдайда).

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

8) слайд түріндегі Презентация.

Жобаны бағалау критерийлері:

- 1) жобаның негіздемесі;
- 2) жобалық идеяның креативтілігі;
- 3) жобаны іске асыру жоспары;
- 4) алған білімдерін көрсету;
- 5) әлеуетті нәтижелілік.

Жобаның бағалау парағы

	Критерийлер	Ұпайлар	Пікірлер орны
1	Зерттеу мәселесін тұжырымдау		
2	Қойылған проблемалардың, мақсаттар мен міндеттердің сәйкестігі		
3	жоба тақырыбы		
4	Жобада инновациялық тәсілдерді қолдану,		
5	Жаңалық		
6	Жобаны іске асыру кезеңдерінің құрылымдылығы		
	логика, жүйелілік, толықтық		

Жобалық жұмыстың тұсаукесерін бағалау үшін келесі критерийлер бөлінеді:

0 балл-іске асырылмаған;

1 балл – ішінара іске асырылды;

2 балл-толық іске асырылды.

Жоба бойынша ең жоғары балл саны-12 балл.

Жұмыс үшін балл сомаларын дәстүрлі бағалау нормаларына аударуды келесі схема бойынша жүзеге асыруды ұсынамыз:

«5» (өте жақсы) бағасы 11-12 балл сомасына қойылады.

«4» ұпайы (жақсы) 8-10 баллға сәйкес келеді.

«3» (қанағаттанарлық) балл 6-7 балл сомасына сәйкес келеді.

Тестілеуді бағалау критерийлері

№	Модульдердің атауы	Сағат саны	Сұрақтар саны
1.	Модуль1. Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету	8	10

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

2.	Модуль2. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оңалтудағы ойынтерапевтінің рөлі	25	15
3.	Модуль3.Ойын әрекетін ұйымдастырудың заманауи тәсілдері.	25	15
4.	Модуль4. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың ата-аналарына арналған кеңестер мен ұсыныстар.	18	10
5.	Қорытынды тестілеу	4	
	Барлығы	80	50

Ұпайларды (Балдарды) бағалау шкаласы

баға	Орындалу шегі%	Балдар (ұпайлар)
5	90%-100%	29-35
4	75-89%	23-28
3	50-74%	15-22
2	50% аз емес	20 балдан аз емес